

UCHWAŁA NR XLVII/284/10
RADY MIEJSKIEJ W PODDĘBICACH

z dnia 26 kwietnia 2010 r.

**w sprawie zatwierdzenia "Planu Odnowy Miejscowości Niewiesz
na lata 2010-2017"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591, z 2002 r., Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r., Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r., Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005 r., Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r., Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r., Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, oraz z 2008 r., Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r., Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r., Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230) - Rada Miejska w Poddębicach uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się "Plan Odnowy Miejscowości Niewiesz na lata 2010-2017" stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Poddębic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Paweł Gogulski

Załącznik
do uchwały Nr XLVII/284/10
RADY MIEJSKIEJ W PODDĘBICACH
z dnia 26 kwietnia 2010 r.

**Plan Odnowy Miejscowości Niewiesz
na lata 2010-2017**

Spis treści

Wstęp

I. Charakterystyka miejscowości Niewiesz.

1. Historia miejscowości Niewiesz.

2. Położenie miejscowości Niewiesz i określenie jej przestrzennej struktury, przynależność administracyjna, powierzchnia i liczba ludności.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

1. Zasoby przyrodnicze.

2. Dziedzictwo kulturowe.

3. Infrastruktura społeczna.

4. Infrastruktura techniczna.

5. Rolnictwo.

6. Kapitał społeczny i ludzki.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Niewiesz.

IV. Planowane kierunki odnowy Niewiesza.

V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i ich szacunkowy kosztorys.

VI. Harmonogram realizacji projektu.

Wstęp

Plan Odnowy miejscowości Niewiesz jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i dokumentem przyczyniającym się do realizacji najistotniejszych celów wsi. Sporządzenie i uchwalenie tego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013.

Potrzeba opracowania Planu Odnowy Miejscowości wynika z kilku przesłanek. Najważniejszą z nich jest konieczność zaprogramowania skoordynowanych działań będących zbiorem potrzeb mieszkańców Niewiesza, które w określonej przestrzeni, czasie i sytuacji społeczno-politycznej, uwzględniając środki, jakimi dysponuje społeczność gminy przyczynią się do rozwoju miejscowości oraz do podniesienia poziomu życia jej mieszkańców. Plan Odnowy Miejscowości Niewiesz to opracowanie, które jest wynikiem przeprowadzonych rozmów z mieszkańcami.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, historię, która ukazuje bogatą przeszłość tych ziem, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, a także planowane przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem realizacji projektu.

Plan ten jest planem otwartym, który w zależności od potrzeb i uwarunkowań finansowych będzie mógł być aktualizowany. Takie sformułowanie pozwala na pewnego rodzaju swobodę, jeśli chodzi o możliwość dopisywania nowych działań, a także zmienianie kolejności ich realizacji w latach 2010-2017 w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

I. Charakterystyka miejscowości Niewiesz.

1. Historia miejscowości Niewiesz.

Pierwsze wzmianki o Niewieszu pochodzą z XV w. Wieś Niewiesz była siedzibą zamożnego rycerskiego rodu Chebdów herbu Pomian, który w XV w. przyjął nazwisko Niewieskich. Jan Chebda był bratankiem biskupa kujawskiego Jana Pelki

z Niewiesza. Jan Chebda rozpoczął karierę duchowną od kanonizacji w pobliskim Uniejowie, a następnie posiadał tytuły dziekana gnieźnieńskiego, protonariusza apostolskiego, archidiakona kujawskiego, kanonika krakowskiego, wrocławskiego i łęczyckiego. Za własne pieniądze wybudował w Krakowie kurię kanoniczną. Posiadał we władaniu także zamek w Uniejowie, ponadto uczestniczył w licznych zjazdach jako delegat np. w Rzymie. Jan Chebda zmarł 17 listopada 1454 r. Został pochowany w ufundowanej przez siebie kaplicy Chebdów w katedrze gnieźnieńskiej. Ród Chebdów znacznie przyczynił się do rozwoju Niewiesza i sąsiednich miejscowości. Wzniesli kościół, którego erekcja nastąpiła w 1521 r. oraz ufundowali parafię. W tym samym roku arcybiskup gnieźnieński utworzył przy kościele altarię.

W 1734 r. wieś zniszczyli partyzanci Augusta trzeciego. Przy udziale parafian w 1874 r. wzniesiony został nowy kościół murowany, który to został spalony przez Niemców w czasie drugiej wojny światowej.

W 1880 r. Niewiesz był gminą i należał do powiatu tureckiego a wraz z Karnicami stanowił jedno dobro. Dobra Niewiesza stanowiły - folwark Niewiesz (9 domów i 92 mieszkańców), Karnice i Wilczków. Stosowano wówczas płodozmian 11-polowy. Znajdowały się tutaj 3 osady, w których mieszkało 21 ludzi. W Niewieszu miały miejsce walki w czasie Powstania Styczniowego. Wieś była miejscem bitwy oddziałów Kajetana Słupskiego z rosyjanami z garnizonu łódzkiego. 23 maja 1863 r. stoczono bój pod Niewieszem. Po stronie rosyjskiej były znaczne straty. Poległo wówczas 29 powstańców a ok. 50 było rannych. W bitwie tej brał udział Józef Szumski - ojciec Marii Dąbrowskiej.

W dniach 6-9 września 1939 r. toczyły się w rejonie Niewiesza ciężkie walki 25 DP armii „Poznań” z Niemcami o utrzymanie przepraw przez Wartę. W walkach zginęło wielu żołnierzy niemieckich. W odwecie Wehrmacht, gdy wkraczał do wsi zamordował kilkadziesiąt cywilnych osób. Na skraju wsi przy trasie E75 stoi okazały pomnik upamiętniający ofiary wojny, a na cmentarzu gład upamiętniający powstańców z 1863 r., zbiorowa mogiła osób cywilnych i żołnierzy Wojska Polskiego.

Dla utrwalenia pamięci ofiar wydarzeń z września 1939 r. na terenach powiatu poddębickiego zorganizowano w Niewieszu uroczystość z okazji 65 rocznicy tragedii września.

W dniu 12 września 2004 r. o godzinie 11-tej w kościele parafialnym pw. Wszystkich Świętych w Niewieszu rozpoczęła się uroczystość patriotyczno-religijna. Mszę świętą w intencji osób pomordowanych, zaginionych oraz bohaterskich żołnierzy Wojska Polskiego poległych w obronie naszej ziemi celebrował ksiądz prałat Stanisław Janik dziekan uniejowski, homilię wygłosił natomiast proboszcz miejscowej parafii ks. Piotr Czopiński. W ceremonii asystowali żołnierze Kampanii Honorowej z jednostki lotniczej w Leżnicy oraz orkiestra Ochotniczej Straży Pożarnej z Poddębic pod batutą Krzysztofa Kosińskiego. W nabożeństwie uczestniczyło wiele pocztów sztandarowych reprezentujących związki kombatanów, ochotniczych straży pożarnych, harcerzy i innych organizacji. Po zakończeniu nabożeństwa zgromadzeni uczestnicy uroczystości odśpiewali „Boże coś Polskę”, po czym nastąpiło uformowanie pochodów, który ruszył w kierunku pomnika. Pochód zatrzymał się przy cmentarzu parafialnym, by delegacje mogły złożyć wiązanki kwiatów na zbiorowej mogile 314 mieszkańców pomordowanych przez Wehrmacht na zbiorowej mogile 23 żołnierzy Armii Poznań poległych we wrześniu w okolicach Niewiesza oraz zbiorowej mogile powstańców styczniowych, którzy zginęli w maju 1863 r. w bitwie pod Niewieszem. W czasie składania wiązanek na cmentarzu dęta grała melodie patriotyczne i żołnierskie. Przy dźwiękach orkiestry uczestnicy udali się w dalszą drogę pod pomnik. Przy dźwiękach Hymnu Narodowego poczet flagowy kampanii honorowej dokonał wciągnięcia na maszt flagi narodowej. Później były wystąpienia oficjalne, przemawiali: burmistrz Poddębic Roman Bachera, przedstawiciele kombatanów i związku wysiedlonych, następnie składano wieńce i wiązanki kwiatów u stóp pomnika. Najbardziej wzruszającym punktem uroczystości był Apel Poległych dla uczczenia pomordowanych mieszkańców gminy i powiatu oraz żołnierzy 60 Pułku Piechoty Armii Poznań, którzy z honorem bronili Ojczyzny w pierwszej dekadzie września 1939 r.

Piechoty Armii Poznań, którzy z honorem bronili Ojczyzny w pierwszej dekadzie września 1939 r. Na zakończenie Kampania Honorowa Dywizjonu Lotniczego defilowała przed zgromadzonymi uczestnikami przy dźwiękach marsza wojskowego Orkiestry Dętej Ochotniczej Straży Pożarnej w Poddębicach.

W czasie drugiej wojny światowej została spalona szkoła, pałac, budynek gminy i kościół. Pozostały tylko fragmenty pałacu i parku.

Budownictwo na terenie Niewiesza, jak zapamiętano, kształtowało się od form prostych, aż do dzisiejszego nowoczesnego, naśladującego miejskie. Gdzieś około roku 1800 dominowało budownictwo z bali okrągłych, tak w budynkach mieszkalnych jak i gospodarskich. Stały tu przeważnie budynki niskie kryte słomą, czterospadowe z małymi okienkami, czteroszynowymi. Wnętrze domów to najczęściej duża izba, kuchnia i pomieszczenie magazynowe tak zwana komora, w której przechowywano żywność i odzież w dużych kufrach. Zamiast podłóg były klepiska, jeszcze dziś w starych budynkach można takie spotkać. W kuchniach budowano dość szerokie od dołu kominy, zakończone u góry kapturkami, którymi odprowadzano na zewnątrz wszelkie opary.

Omawiając zagadnienia i wydarzenia dotyczące wsi Niewiesz, nie można pominąć służby zdrowia na odcinku minionych lat i obecnie. Sięgając czasów sprzed drugiej wojny światowej trzeba stwierdzić, że służba wyglądała bardzo prymitywnie. Po okresie okupacji leczenie w Niewieszu znalazło się na wyższym poziomie.

Na stałe zorganizowano placówkę służby zdrowia, w której zatrudniono felczera. Obecnie na terenie Niewiesza zadania z zakresu ochrony zdrowia i zapewnienia podstawowej opieki zdrowotnej mieszkańców przejął Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Leżnicy Wielkiej.

W ośrodku zdrowia zatrudnionych jest 3 lekarzy i 3 pielęgniarki. Ośrodek ten, może nie zawsze zaspakaja potrzeby mieszkańców, ale był i jest niezbędny, gdyż zapewnia pierwszą pomoc lekarską na miejscu, bez konieczności poszukiwania lekarzy w innych miejscowościach.

Bank Spółdzielczy w Niewieszu.

Omawiając historię Niewiesza nie można pominąć historii Banku Spółdzielczego, który zaczął prowadzić swą działalność w pierwszych latach powojennych. Wraz z Gminną Spółdzielnią powstała Gminna Kasa Spółdzielcza, która nie posiadała wówczas samodzielności. Mieściła się ona w drewnianym budynku Gminnym. Pierwszym kasjerem był Pan Stanisław Odrowski pochodzący ze wsi Szarów. Następnie kasa ta stała się Punktem Kasowym należącym do Banku Ludowego w Uniejowie, a jego siedzibą był wynajęty budynek od Gminnej Spółdzielni przy wadze od strony drogi. Pracowały już wtedy 2 osoby. Punkt zajmował się działalnością pożyczkową i oszczędnościową. Wraz z rosnącymi potrzebami miejscowej ludności w Niewieszu władze budynku rozszerzyły zakres działania placówki i tak powstała filia Banku Ludowego, a później oddział, który funkcjonował do 1 lipca 1975 r. Po zmianie terytorialnej kraju oddział w Niewieszu należący do Banku w Uniejowie stał się oddziałem Banku Spółdzielczego w Poddębicach. Od samego początku oddział w Niewieszu borykał się z bardzo złymi warunkami lokalowymi. Często dochodziło do przeprowadzek w różne miejsca w celu polepszenia warunków zarówno dla pracowników jak i klientów banku, których przybywało coraz więcej. Z czasem udało przekonać się władze Banku, iż placówka spełnia swoje zadanie i istnieje potrzeba budowy nowego lokalu. Z uwagi na powyższe zawiązał się Społeczny komitet Budowy lokalu w Niewieszu. Do budowy przystąpiono w 1984 r. Ludność z Niewiesza i okolicznych miejscowości wykazała maksimum zainteresowania i zaangażowania w budowę tej placówki. Wykonano wiele prac społecznie. Chociaż trwało to dość długo, opłaciło się, gdyż w 1992 r. nowy budynek został oddany do użytku dla potrzeb placówki bankowej. Po różnych zmianach organizacyjnych placówka ta istnieje do dzisiaj jako Filia Banku Spółdzielczego w Poddębicach z wszelką nowoczesną obsługą finansową. Dzięki temu, że Bank Spółdzielczy w Poddębicach w czasie przemian ustrojowych i gospodarczych przeszedł pomyślnie próbę czasu w naszym środowisku znajduje się odnowiony i zmodernizowany budynek, który jest wizytówką Niewiesza.

Urząd Gminy w Niewieszu.

Urząd Gminy w Niewieszu powstał w 1934 r. Siedziba gminy początkowo mieściła się w domu prywatnym stanowiącym własność Pana Stefana Fiktusa.

Budynek Urzędu Gminy budowano na równi ze szkołą w 1935 r.

Czas wojny.

Budynek Urzędu Gminy został spalony w 1939 r. przez okupanta. W czasie okupacji Gmina mieściła się w Zakrzewie w willach pozostałych po mieszkającej tam ludności żydowskiej. Po wyzwoleniu gmina została przeniesiona do Niewiesza. Siedziba gminy mieściła się w dwóch barakach, które zbudowali Niemcy na fundamentach zniszczonego przez nich pałacu.

2. Położenie miejscowości Niewiesz i określenie jej przestrzennej struktury, przynależność administracyjna, powierzchnia i liczba ludności.

Położenie miejscowości Niewiesz i określenie jej przestrzennej struktury.

Przed przystąpieniem do omówienia położenia miejscowości Niewiesz słusznym jest poprzedzić je opisem czasów zamierzchłych, dotyczących rozwoju terenów i społeczeństwa ludzkiego.

Przenieśmy się zatem w czasy najbardziej odległe by stwierdzić, jak inaczej wyglądał teren Niewiesza oraz szerzej zakres województwa łódzkiego i całej Polski.

Według opisów J. Dylaka w książce pt. "Województwa za stolicą bez antenatów", teren byłego województwa łódzkiego przed 35-15 mln lat wstecz stanowił półwysep, otoczony wielkimi wodami jeziora miocenckiego.

Od dzisiejszej Łodzi do brzegu wspomnianego jeziora w kierunku na zachód tj. Turku było zaledwie 100 km, a w kierunku na wschód 50 km. W tym czasie panował u nas klimat subtropikalny, ciepły i wilgotny jak pisze J. Dylak wiele tysięcy lat temu panował u nas klimat zimny, napotymano na wieczną zmarzlinę, a około 18 tysięcy lat wstecz nasunął się na Polskę lodowiec.

XII i XIII wiek to okres intensywnego osadnictwa. Osadnictwo to nie tylko zasiedlenie nie zagospodarowanych terenów lecz również uzupełnianie niskiego stanu ludności na niektórych terenach, spowodowanego różnymi klęskami żywiołowymi. Częste wojny

powodowały zniszczenia i głód, w ślad za tym szły epidemie groźnych chorób, które dziesiątkowały ludność i w bardzo poważnym stopniu ograniczały ilość rąk do pracy.

W okresie międzywojennym gmina Niewiesz należała do powiatu tureckiego w woj. łódzkim.

1 października 1937 r. do gminy Niewiesz przyłączono części obszarów zniesionych gmin Biernacie, Zelgoszcz i Kościelnica. Gmina Niewiesz była jedną z zaledwie 3 gmin powiatu tureckiego, które przetrwały reformę gminną w 1937 r., w związku z którą zniesiono 16 gmin wiejskich, a w ich miejsce utworzono 7 nowych.

1 kwietnia 1938 r. gminę wraz z całym powiatem tureckim przeniesiono do woj. poznańskiego.

Po wojnie gmina zachowała przynależność administracyjną. Według stanu z dnia 1 lipca 1952 r. gmina składała się z 28 gromad: Balin, Biernacie, Borzewisko, Bronów, Bronówek, Dominikowie, Dzierżazna, Gibaszew, Grocholice, Józefów, Józefów kol., Karnice, Kobylniki, Konopnica, Krempa, Ksawercin, Leśnik, Lipnica, Lęg Baliński, Niewiesz, Niewiesz Kolonia, Paulina, Polesie, Sempułki, Sendów, Szarów Księży, Wilczków i Wola Przedmiejska. Jednostka została zniesiona 29 września 1954 r.

Ponownie Gminę Niewiesz reaktywowano 1 stycznia 1973 r. w powiecie poddębickim w województwie łódzkim. 1 czerwca 1975 r. jednostka weszła w skład nowo utworzonego województwa sieradzkiego.

1 stycznia 1977 r. gmina została zniesiona, a obszar włączony do gmin Poddębice i Wartkowice.

Obecnie wieś Niewiesz leży w Gminie Poddębice, w powiecie poddębickim, w województwie łódzkim.

Miejscowość Niewiesz w administracyjnym podziale Gminy Poddębice stanowi sołectwo Niewiesz. Niewiesz leży na północnym skraju Niecki Sieradzkiej w odległości około 8 km od Poddębic i 7 km od Uniejowa.

Na południe Niewiesz sąsiaduje z wsią Lipnica, na wschód z wsią Wilczków. Zachodnim sąsiadem wsi Niewiesz są Grocholice i Sempułki, a północnym Kobylniki

i Szarów. Kobylniki i Szarów oddziela od Niewiesza pas bagien potorfowych, z których miejscowa ludność wydobywała torf służący jako materiał opałowy.

Między bagnami i polami a łąkami położonymi w miejscowości Niewiesz płynie niewielki strumyk, który pełni funkcję odwadniającą.

W centrum Niewiesza znajduje się kościół parafialny pod wezwaniem Wszystkich Świętych, a w jego sąsiedztwie dwa sklepy spożywcze, jeden sklep z artykułami przemysłowymi, Bank Spółdzielczy, Ośrodek Zdrowia oraz punkt sprzedaży artykułów rolnych. Dalej znajduje się remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Niewieszu, która w 2003 r. obchodziła 100 rocznicę powstania jednostki.

W budynku Ochotniczej Straży Pożarnej znalazła swe miejsce Filia miejskiej i gminnej biblioteki publicznej w Poddębicach.

Za budynkiem OSP znajduje się Szkoła Podstawowa.

Liczba ludności oraz struktura bezrobocia.

1. Ludność.¹

Rok	Ogółem	0-6	7-18	19-25	26-60	<61	
2007	111	48 M	4 M	3 M	6 M	30 M	5 M
		63 K	5 K	9 K	8 K	21 K	20 K
2008	110	48 M	4 M	3 M	6 M	30 M	5 M
		62 K	5 K	8 K	8 K	21 K	20 K
2009	109	48 M	4 M	3 M	6 M	30 M	5 M
		61 K	5 K	7 K	8 K	21 K	20 K

Jak wynika z powyższej statystyki, ludność Niewiesza w ciągu ostatnich lat pozostaje mniej więcej na tym samym poziomie. Jednak w odniesieniu do statystyk cząstkowych (wg kategorii wiekowych), zauważa się dużo mniejszą ilość dzieci i młodzieży do lat 18.

¹ Dane z Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Poddębicach.

2. Stan i struktura bezrobocia na terenie Miasta i Gminy Poddębice.²

Wyszczególnienie	1999 rok	2000 rok	2001 rok	2002 rok	2003 rok	2004 rok	2005 rok	2006 rok	2007 rok	2008 rok
Liczba bezrobotnych ogółem	1082	1229	1328	1387	1374	1280	1252	1279	880	588
w tym kobiety	488	563	567	560	525	502	500	640	411	262
Osoby zarejestrowane bez prawa do zasiłku	886	1054	1164	1236	1234	1175	1125	994	769	507
w tym kobiety	407	476	506	492	476	458	448	434	367	225
Osoby zarejestrowane z prawem do zasiłku	196	175	164	151	140	105	127	285	111	81
w tym kobiety	81	87	61	68	49	44	52	206	44	37
Bezrobotni zamieszkali na wsi	553	618	658	680	698	618	605	599	425	292
w tym kobiety	248	290	284	267	257	236	241	263	185	125

W strukturze bezrobocia wśród osób zamieszkałych na wsi dominują mężczyźni, a bezrobocie kształtuje się na poziomie około 13,5%.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

1. Zasoby przyrodnicze.

Rezerwat przyrody Napoleonów - leśny rezerwat przyrody w obrębie kompleksu leśnego położonego w sąsiedztwie wsi Niewiesz, Ułany i Zakrzew w gminie Poddębice.

Powierzchnia rezerwatu wynosi 38,63 ha.

² Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Poddębicach.

Rezerwat "Dąbrowa Napoleonów" został utworzony w celu ochrony zespołu dąbrowy świetlistej w wieku ok. 100 lat oraz boru mieszanego z bujnym runem, w którym występuje wiele gatunków roślin rzadkich i chronionych, w tym m. in. orlica pospolita, naparstnica zwyczajna i trzmielina brodawkowata. Można zaobserwować tam również wiele ciekawych gatunków zwierząt.

Lasy.

Grunty leśne sołectwa Niewiesz, zajmują ok. 53 ha, w tym ok. 39 ha to lasy stanowiące własność osób prywatnych. Łączna powierzchnia lasów obejmuje około 16% całej powierzchni sołectwa Niewiesz.

2. Dziedzictwo kulturowe.

Dziedzictwo kulturowe polskiej wsi świadczy o tożsamości narodu, a także przedstawia jego historię i tradycje. W Polsce tereny wiejskie stanowią podstawowy element kultury ogólnonarodowej.

Dziedzictwo kulturowe polskiej wsi wyraża się nie tylko w materialnych dokonaniach, ale także w wartościach, które stanowią tożsamość polskiego społeczeństwa. Mieszkańcy każdej polskiej wsi są spadkobiercami dorobku poprzednich pokoleń, do którego należy zaliczyć m.in. zabytki, obrazy, rzeźby, obiekty kultury czy tradycje.

Z upływem czasu dorobek ten był niszczone zarówno w czasie wojen jak i również z powodu zaniedbań mieszkańców i braku konserwacji. Między innymi dlatego niewiele z dorobku naszych przodków dotrwało do czasów współczesnych.

Obecnie na terenie Polski dorobek kulturowy stanowi istotny element rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki.

Odmienny charakter dziedzictwa kulturowego wsi powoduje, że stosowane są różnego rodzaju sposoby jego utrzymania aby móc przekazywać go następnym pokoleniom. Spójrzmy więc na przykład Niewiesza.

Dożynki w Niewieszu.

W dniu 16 września 2007 r. w Niewieszu odbyły się gminne dożynki. W uroczystości udział wzięły władze gminne, powiatowe i wojewódzkie oraz licznie zebrani mieszkańcy gminy Poddębice. Tegorocznemu świętu plonów towarzyszyła piękna pogoda i świetna zabawa.

Po mszy świętej odprawionej w intencji rolników w miejscowym kościele, nastąpiło otwarcie uroczystości, wybór starosty i starościny, którymi zostali Halina Gałoch i Wojciech Izydorczyk oraz złożenie darów i wieńców.

W trakcie dożynek odbył się konkurs na najładniejszy wieniec dożynkowy, rozstrzygnięto też konkurs na „Najładniejszą zagrodę i posesję Gminy Poddębice”. Dużym zainteresowaniem w czasie dożynek cieszył się również konkurs „Sołtys z klasą”.

Dożynkowe uroczystości umilały występy artystyczne dzieci ze szkoły Podstawowej w Niewieszu, zespołów ludowych z Góry Baldrzychowskiej i Baldrzychowa, a także orkiestry dętej Ochotniczej Straży Pożarnej z Poddębic.

3. Infrastruktura społeczna.

Szkoła w Niewieszu.

Historia oświaty w Niewieszu sięga XIV wieku i jest ściśle związana z powstaniem tu parafii. Przy kościele parafialnym powstawały bowiem szkoły parafialne.

W "Księdze uposażeń" wspomina się o szkole parafialnej w Niewieszu. Akta wizytacji parafii w województwie sieradzkim w latach 1779-91 również wzmiankują o istnieniu szkoły w Niewieszu.

W okresie międzywojennym szkoła w Niewieszu istniała, choć nie zachowały się żadne materiały historyczne z tego okresu. Dopiero rok 1934 przyniósł istotne zmiany w funkcjonowaniu placówki szkolnej, ponieważ oddano do użytku uczniów nowy budynek szkolny.

Piękna jak na te czasy, piętrowa placówka służyła uczniom tylko pięć lat. W pierwszych dniach września 1939 roku bomba zniszczyła szkołę.

Przez okres okupacji szkoła nie funkcjonowała ponieważ większość mieszkańców Niewiesza została wysiedlona.

Zaraz po wyzwoleniu uczniowie wrócili do szkoły, ale uczyli się w prywatnych domach bogatszych gospodarzy oraz na plebanii.

Rok szkolny 1949/50 był rokiem szczęśliwym, ponieważ uczniowie mogli wrócić do odbudowanej szkoły, której pierwszym kierownikiem była pani Helena Kaźmierczak.

Kolejnym, długoletnim kierownikiem szkoły był pan Władysław Kempisty.

W latach 1972-1978 funkcję dyrektora szkoły pełnił pan Julian Błaszczyk.

W trakcie jego kadencji został wybudowany dom nauczyciela, komórki na sprzęt szkolny oraz ogrodzenie terenu szkolnego.

W 1978 r. funkcję dyrektora przejął pan Zygmunt Galoch. Rozpoczął on budowę centralnego ogrzewania w szkole i domu nauczyciela. Dzięki współpracy z rodzicami wybudował również betonowe boisko.

W 1991 roku stanowisko dyrektora szkoły objęła pani Daniela Szpak. Dzięki jej staraniom w 1999 r. rozpoczęto rozbudowę szkoły o sanitariaty i niewielką salę do gier i zabaw. Wyremontowano też dolny korytarz, gdzie na podłodze położono płytki.

Od 2008 r. funkcję dyrektora szkoły pełni pani Sława Mikołajczyk. Przed nią wiele trudnych wyzwań. Szkoła wymaga generalnego remontu, boiska nie są na miarę czasów w których żyjemy, plac zabaw dla młodszych dzieci nie istnieje.

Mimo obiektywnych trudności i niezbyt dobrych warunków lokalowych szkoła może poszczycić się wieloma osiągnięciami. Uczniowie szkoły w Niewieszu biorą udział w wielu konkursach, zawodach, występach organizowanych przez gminę, powiat czy dom kultury.

Ostatnio tradycją szkoły stały się majowe spotkania z okazji Święta Polskiej Niezapominajki. Impreza ta gromadzi w naszej szkole wielu przedstawicieli władz gminnych, powiatowych oraz posłów na sejm Rzeczypospolitej Polskiej. W 2009 r. szkoła w Niewieszu była ogólnopolskim koordynatorem działań.

Ponadto w 2009 r. szkoła w Niewieszu otrzymała zaproszenie na koncert do polskiego radia, z którego skorzystała łącząc wyjazd na koncert z wycieczką krajoznawczą do stolicy.

Filia Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Poddebicach.

W 1955 r. w Niewieszu utworzono Gromadzką Bibliotekę Publiczną. Pomieszczenie biblioteki mieściło się w baraku przy Gromadzkiej Radzie. Pod koniec lat 60-tych bibliotekę przeniesiono do nowo wybudowanego budynku remizy strażackiej. Po likwidacji Gromadzkich Rad Narodowych w 1972 r. biblioteka zmieniła nazwę z Gromadzkiej na Gminną Bibliotekę Publiczną. Po zlikwidowaniu w Niewieszu gminy i przyłączeniu jej do Poddębic biblioteka funkcjonuje jako filia MiGBP w

Poddębicach. Biblioteka nadal znajduje się w pomieszczeniach przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Niewieszu.

Księgozbiór biblioteki liczy 13912 woluminów (w tym 3523 - literatura dla dzieci i młodzieży, 6086 - literatura dla dorosłych, 4302 - literatura popularno-naukowa).

W 2008 r. bibliotekę odwiedziło 1569 osób. Liczba wypożyczonych książek wynosiła 5517 woluminów. Obecnie w bibliotece zarejestrowane są 174 osoby. Struktura czytelników - w przeważającej większości młodzież - 80 osób, 10 - studenci, 22 - rolnicy, 12 - pracownicy umysłowi, 19 - osoby pracujące, 31 - to osoby bezrobotne i emeryci.

4. Infrastruktura techniczna.

Kanalizacja.

Na dzień dzisiejszy wieś nie posiada sieci kanalizacji sanitarnej.

Sieć wodociągowa.

Wieś Niewiesz posiada sieć wodociągową zasilaną ze stacji uzdatniania wody w Niewieszu.

Drogi.

Miejscowość Niewiesz posiada dogodne warunki komunikacyjne.

Przez miejscowość przebiegają następujące drogi:

- Krajowa Nr 72
- Powiatowa Nr 3701 i 3702
- Gminna 111001 E
- Drogi wewnętrzne.

5. Rolnictwo.

Rolnictwo

Powierzchnia całkowita sołectwa Niewiesz, wynosi 323 ha z czego 269 ha to użytki rolne. Wśród użytków rolnych najwięcej powierzchni zajmują grunty orne - 212 ha, łąki i pastwiska zajmują 57 ha.

6. Kapitał społeczny i ludzki.

Ochotnicza Straż Pożarna w Niewieszu.

W niedzielę 17 sierpnia 2003 r. w Niewieszu odbyła się uroczystość obchodów 100-lecia utworzenia tutejszej Ochotniczej Straży Pożarnej. Niespełna sto lat wcześniej, również w niedzielę, 25 października 1903 r. odbyła się rzadka na owe czasy uroczystość poświęcenia wiejskiej straży ogniowej. Czterdziestu pięciu strażaków ubranych w odświętne mundury pod przywództwem Rodryga Zakrzewskiego, syna Napoleona, dziedzica Poddębic, wkroczyło do kościoła, gdzie po uroczystej mszy świętej oraz przemowie gorącego zwolennika straży ks. Proboszcza Stankowskiego, odbyło się poświęcenie straży, a także sikawki, dwóch beczek i wszelkich narzędzi ratunkowych.

Po oficjalnych uroczystościach przyszedł czas na próbę ogniową. Gdy rozległo się hasło wzywające do pożaru, cały oddział pośpieszył na wieś, gdzie urządzono sztuczny pożar, aby sprawdzić umiejętności chłopców z Niewiesz, Grocholic i Lipnicy.

OSP w Niewieszu zorganizowano w przeciągu niespełna 3 miesięcy dzięki działaniom Rodryga Zakrzewskiego. Niezwykle zasłużonym pomocnikiem Rodryga był Walenty Jalkiewicz, syn gospodarza z Niewiesz.

W roku 1928 wybudowano w Niewieszu remizę z kamienia wapiennego, która przetrwała do II wojny światowej, kiedy to w wyniku działań wojennych została zniszczona. Ponownie odbudowana, uległa spaleni. Obecna siedzibę remizy wzniesiono po roku 1957.

Z okazji tak znaczącej rocznicy odnowiono wnętrze remizy niewieskiej straży, jej okna, rynny, ogrodzenie oraz utwardzono plac przed remizą.

Od 2001 r. OSP Niewiesz funkcjonuje w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Jednostka OSP podejmuje działania nie tylko pożarnicze. Aktywnie włącza się w działania ratownicze, mające na celu ochronę życia, zdrowia, mienia, działania w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Zasłużeni działacze OSP w Niewieszu zostali wyróżnieni odznaczeniami i medalami za ofiarną służbę w pożarnictwie. Jednostce OSP w Niewieszu nadano sztandar oraz odsłonięto pamiątkową tablicę. Strażackie święto uświetnił festyn dla dzieci i młodzieży, zabawa ludowa oraz występ orkiestry OSP Poddębice. Nie zabrakło również honorowych gości, przemówień i życzeń dla druhów z Niewiesza.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Niewiesz.

Przeprowadzona analiza ilustruje mocne i słabe strony miejscowości Niewiesz, oraz jej szanse i zagrożenia stwarzane przez otoczenie. Pozwala to na określenie między innymi obecnej sytuacji w tej miejscowości oraz przyszłych kierunków jej rozwoju.

Mocne strony:

- funkcjonowanie Ochotniczej Straży Pożarnej,
- duży potencjał ludzki,
- dobra współpraca mieszkańców,
- tradycyjne ognisko inicjatyw kulturalnych dla okolicznych wsi,
- aktywnie działające organizacje społeczne,
- naturalna gospodarka rolna,
- bliskość Poddębic i Łodzi,
- możliwość utworzenia gospodarstw agroturystycznych,
- organizacja imprez sportowych,
- patriotyzm regionalny,
- aktywna grupa odnowy wsi.

Słabe strony:

- brak kanalizacji,
- niedobory w zakresie stanu technicznego dróg,
- słabo rozwinięte zaplecze turystyczne,
- niedostateczny poziom dochodów mieszkańców,
- brak specjalizacji w produkcji rolnej,
- brak alternatywnych źródeł dochodów poza rolnictwem,
- ograniczone możliwości rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw,

- brak miejsca spotkań dla aktywizacji mieszkańców,
- niewystarczająca oferta zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży.

Szanse:

- wzrost dochodów mieszkańców związany z dopłatami do prowadzenia działalności rolniczej w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej,
- dostępność środków zewnętrznych przeznaczonych na rozwój miejscowości,
- rozwój usług poza rolnictwem w tym agroturystyki,
- wzrost świadomości społecznej mieszkańców w zakresie potrzeby rozwoju miejscowości,
- promocja miejscowości w gminie i regionie.

Zagrożenia:

- wzrost kosztów utrzymania przy stałym poziomie dochodów mieszkańców,
- emigracja młodych mieszkańców,
- wysoki stopień bezrobocia w kraju,
- brak perspektyw zatrudnienia w otoczeniu gminy,
- brak zainteresowania kapitału zewnętrznego,
- niż demograficzny.

IV. Planowane kierunki odnowy miejscowości Niewiesz.

Wizja odnowy miejscowości Niewiesz:

- budowa chodników wzdłuż dróg (powiatowe i gminne, od szkoły do drogi krajowej E72),
- budowa parkingu obok kościoła i przy cmentarzu parafialnym,
- tynkowanie kościoła oraz budowa kaplicy przedgrzebalnej, zagospodarowanie terenu wokół kościoła,
- remont sali OSP (ogrzewanie, generalny remont),
- budowa boiska szkolnego i placu zabaw, budowa ogrodzenia terenu szkolnego,
- zagospodarowanie parku przy kościele (mini plac zabaw, ławeczki, alejki, oświetlenie),
- utworzenie Wiejskiego Centrum Młodzieży przy budynku OSP,

- budowa ścieżek rowerowych,
- budowa przystanków autobusowych,
- unowocześnienie filii biblioteki gminnej,
- doprowadzenie wody na cmentarz,
- zakup instrumentów dla orkiestry OSP,
- wyposażenie kuchni Koła Gospodyń Usytuowanej przy OSP,
- termomodernizacja budynków OSP i szkoły,
- konsekwentne wdrażanie programu gospodarki odpadami,
- dążenie do poprawy poziomu życia mieszkańców poprzez zwiększenie możliwości inwestycyjnych i poprawy wyglądu gospodarstw prywatnych,
- stworzenie estetycznych przestrzeni publicznych,
- otwartość na ludzi aktywnych i przedsiębiorczych,
- podtrzymywanie rodzimych tradycji,
- organizowanie imprez o charakterze kulturalnym i sportowym.

V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i ich szacunkowy kosztorys.

Najpilniejszym i najważniejszym zadaniem dla mieszkańców Niewiesza jest poprawa warunków życia oraz odnowa miejscowości. Współczesność dyktuje coraz bardziej wymagające warunki dla społeczności lokalnych. Aby nadążyć za zmieniającym się światem również lokalna społeczność Niewiesza musi podjąć wysiłek dostosowania się do standardów europejskich.

Celem zmian jest podnoszenie jakości standardu życia przy zachowaniu długoletniej tradycji i walorów naturalnych wsi. Planowane przez mieszkańców działania dają dużą szansę dla rozwoju obszaru Niewiesza jako obszaru wiejskiego co w konsekwencji może skutkować zatrzymaniem na wsi przyszłych pokoleń oraz pozyskaniem nowych mieszkańców.

Wychodząc naprzeciw problemom mieszkańców Niewiesza podejmowane będą działania, które zminimalizują dysproporcje między wsią a miastem.

Przeprowadzona dla Niewiesza analiza SWOT wykazała, że istnieje możliwość pobudzenia aktywności mieszkających tutaj ludzi, zintegrowania społeczności lokalnej i wykorzystania potencjału tkwiącego w grupach aktywnych społecznie do pracy na

rzecz odnowy miejscowości oraz zaspokojenia społecznych i kulturalnych potrzeb tego środowiska.

Praktycznie na terenie Niewiesza brak jest wyznaczonych miejsc parkingowych, przejeżdżający zatrzymują swe auta w niezbyt bezpiecznych punktach, nie ma chodników, po których można bezpiecznie się poruszać. Istniejące chodniki są w stanie dużego zużycia i nadają się do wymiany, a nawierzchnia jezdni jest bardzo zniszczona. Warto pomyśleć o budowie chodników, które przyczynią się do bezpieczeństwa pieszych, zwłaszcza ludzi starszych i dzieci dochodzących do szkoły. Chcielibyśmy również zająć się młodzieżą, w dzisiejszych czasach jest to wyjątkowe zadanie, bo ludzie młodzi wybierają życie łatwiejsze i wygodniejsze. Dlatego też chcielibyśmy utworzyć Wiejskie Centrum Młodzieży w budynku OSP. Można w nim umieścić stół do tenisa stołowego, świetlicę dla dzieci i młodzieży z telewizorem, video, możliwość korzystania z prasy, utworzenie boiska z prawdziwego zdarzenia. Utworzenie takiego centrum wydaje się konieczne, aby młodzież całkowicie nie wyjechała z Niewiesza.

W ramach niniejszego planu do realizacji wybrano następujące przedsięwzięcia:

1. Kształtowanie centrów wsi jako obszaru przestrzeni publicznej - budowa chodników wzdłuż dróg, parkingu i ścieżek rowerowych:

- budowa chodnika łączącego szkołę z trasą krajową E72, przy drodze powiatowej,
- budowa chodnika przy drodze gminnej,
- budowa parkingu przy kościele i obok cmentarza parafialnego,
- budowa ścieżek rowerowych.

Celem wyżej wymienionych prac jest poprawa pieszej i rowerowej komunikacji wewnętrznej na wsi, poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego a w szczególności dzieci oraz osób starszych. Poprawi to również estetykę wsi.

2. Tynkowanie kościoła i budowa kaplicy przedgrzebalnej:

- tynkowanie kościoła,
- porządkowanie terenu przy kościele,

- budowa kaplicy poprzedzona przygotowaniem dokumentacji niezbędnej przy budowie tego rodzaju obiektu,
- zagospodarowanie parku przy kościele.

Celem wymienionych prac jest ochrona budynku kościoła przed dalszym niszczeniem. Budynek liczy sobie ponad trzydzieści lat i nigdy nie był tynkowany. Działania wojenne pozbawiły mieszkańców Niewiesza wszelkich namacalnych dóbr kultury i architektury. Musimy więc szanować i dbać o to, co udało nam się odbudować w latach powojennych. Społeczność lokalną stanowią w większości ludzie starsi i emeryci, dlatego planowane prace remontowe przekraczają możliwości finansowe mieszkańców parafii.

3. Unowocześnienie sali OSP:

- remont generalny,
- założenie ogrzewania,
- wyposażenie kuchni przy OSP dla Koła Gospodyń Wiejskich,
- zakup instrumentów dla orkiestry OSP,
- unowocześnienie filii biblioteki gminnej.

Celem zadania jest doprowadzenie do stanu, w którym budynek OSP w większym niż dotychczas stopniu będzie służył społeczności lokalnej. Chcemy, aby kuchnia stworzona przy sali OSP mogła służyć gospodyniom wiejskim w prowadzeniu kursów i szkoleń oraz spotkań towarzyskich czy imprez kulturalnych typu „Dożynki”.

W chwili obecnej w budynku OSP znajduje się filia biblioteki gminnej. Jest to placówka prężnie działająca, ale z bardzo przestarzałą bazą. Istnieje możliwość pozyskania komputerów z programu „Biblioteka plus”, ale sprzęt elektroniczny wymaga odpowiedniej temperatury. Biblioteka ogrzewana jest piecem węglowym co powoduje, że w okresie zimowym - nocą temperatura potrafi spadać tam poniżej zera. Przy straży działa orkiestra, w której swoje pasje muzyczne mogą rozwijać wszyscy chętni mieszkańcy wsi i okolic. Jednakże zakup dobrego instrumentu jest niejednokrotnie wydatkiem przekraczającym możliwości finansowe zainteresowanych osób.

4. Budowa boiska szkolnego, placu zabaw i ogrodzenia terenu szkolnego:

- renowacja boiska do piłki nożnej,
- renowacja boiska do piłki ręcznej i siatkowej,
- budowa placu zabaw,
- utworzenie Wiejskiego Centrum Integracji.

Celem zadania jest utworzenie miejsc do aktywnego spędzania czasu wolnego i propagowanie zdrowego stylu życia. Modernizacja istniejących już boisk szkolnych oraz stworzenie placu zabaw służyłyby wszystkim dzieciom, nie tylko tym uczęszczającym do szkoły. Ciekawe, aktywne i mądre spędzanie czasu wolnego jest częstokroć ważkim problemem nie tylko na wsi ale i w mieście. Miasto jednakże daje dzieciom i młodzieży większy wachlarz możliwości wypoczynku. Na wsi ten problem jest poważniejszy, dlatego też chcielibyśmy stworzyć dzieciom, młodzieży a także dorosłym mieszkańcom wsi miejsce, w którym mogliby spotkać się, poćwiczyć, pograć w tenisa czy piłkarzyki. Miejsce takie mogłoby służyć również gospodyniom z Koła Gospodyń Wiejskich oraz druhom strażakom na spotkania z racji prowadzonej działalności.

5. Termomodernizacja budynku szkolnego i sali OSP.

Szacunkowy kosztorys³

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość prac (zł)
1.	Kształtowanie centrów wsi jako obszaru przestrzeni publicznej - budowa chodników wzdłuż dróg, parkingu i ścieżek rowerowych: – budowa chodnika łączącego szkołę z trasą krajową E72, przy drodze powiatowej, – budowa chodnika przy drodze gminnej, – budowa parkingu przy kościele i obok cmentarza parafialnego, – budowa ścieżek rowerowych.	300 000

³ Kosztorys Budowlany Inwestorski.

2.	Tynkowanie kościoła i budowa kaplicy przedgrzebalnej: – tynkowanie kościoła, – porządkowanie terenu przy kościele, – budowa kaplicy poprzedzona przygotowaniem dokumentacji niezbędnej przy budowie tego rodzaju obiektu, – zagospodarowanie parku przy kościele.	50 000
3.	Unowocześnienie sali OSP: – remont generalny, – założenie ogrzewania, – wyposażenie kuchni przy OSP dla Koła Gospodyń Wiejskich, – zakup instrumentów dla orkiestry OSP, – unowocześnienie filii biblioteki gminnej.	100 000
4.	Budowa boiska szkolnego, placu zabaw i ogrodzenia terenu szkolnego: – renowacja boiska do piłki nożnej, – renowacja boiska do piłki ręcznej i siatkowej, – budowa placu zabaw, – utworzenie Wiejskiego Centrum Integracji.	50 000
5.	Termomodernizacja budynku szkolnego i sali OSP.	200 000

VI. Harmonogram realizacji projektu.

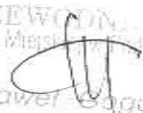
Harmonogram prac wyznaczony został na lata 2010-2017.

Źródło finansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji: środki Unii Europejskiej, środki własne gminy, środki własne Ochotniczej Straży Pożarnej, środki własne parafii, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Harmonogram planowanych do realizacji przedsięwzięć przedstawia się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Planowany termin realizacji
1.	Kształtowanie centrów wsi jako obszaru przestrzeni publicznej - budowa chodników wzdłuż dróg, parkingu i ścieżek rowerowych: – budowa chodnika łączącego szkołę z trasą krajową E72, przy drodze powiatowej, – budowa chodnika przy drodze gminnej, – budowa parkingu przy kościele i obok cmentarza parafialnego, – budowa ścieżek rowerowych.	2010-2011

2.	Tynkowanie kościoła i budowa kaplicy przedgrzebalnej: – tynkowanie kościoła, – porządkowanie terenu przy kościele, – budowa kaplicy poprzedzona przygotowaniem dokumentacji niezbędnej przy budowie tego rodzaju obiektu, – zagospodarowanie parku przy kościele.	2015-2017
3.	Unowocześnienie sali OSP: – remont generalny, – założenie ogrzewania, – wyposażenie kuchni przy OSP dla Koła Gospodyń Wiejskich, – zakup instrumentów dla orkiestry OSP, – unowocześnienie filii biblioteki gminnej.	2011-2012
4.	Budowa boiska szkolnego, placu zabaw i ogrodzenia terenu szkolnego: – renowacja boiska do piłki nożnej, – renowacja boiska do piłki ręcznej i siatkowej, – budowa placu zabaw, – utworzenie Wiejskiego Centrum Integracji.	2012-2015
5.	Termomodernizacja budynku szkolnego i sali OSP.	2014

PRZEWODNICĄCY
Rady Miejskiej w Łęczach

Paweł Boguński